

TELEGRAFULU ROMANU

Telegraful este de două ori pre septembra:
Duminică și Joi. — Prenumeratunca se face în Sabiu la expeditură boieră, pre afara la c. r. poste cu bani gata prin seriori francate, adresa către expeditură. Pretiu prenumeratunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 18.

ANULU XXII.

Sabiu in 3|15

Martie 1874.

Tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provincie din Monarhia pre unu anu 8 di iéra pre o jumătate de anu 12 1/2 fl. v. a. Pentru prime, și tieri straine pre anu 12 1/2 fl. ann 6 fl.

Inserateli se plătesc pentru întâia óra en 7 er. sirul, pentru a doua óra cu 5 1/2 er. si pentru a treia repetare cu 3 1/4 er. v. a.

Nr. 298/Sa. 1874.

Către Parintii Protopresviteri și Administratori protopresviterali, că Inspectori districtuali de scólele nóstre confesiunali din Archidiecesa!

Inspectoratulu civil de scóle din fundulu regiu dto 10 Februarie s. o. Nr. 243 impertascesc acestui Consistoriu archidiecesan ordinatiunea inaltului Ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publica din 6 Martiu 1873 Nr. 4314 prin carea se dispune: ca pre venitòriu la recomandarea acelor invetistori, cari cern ajutorul statu, sa se ia privire pre lóngă aptitudinea și seracia lor, și la acea impregiurare, déca suplicantii au suserit vre-o nenorocire, d. e. focu, esnudarea apelor ghiatia, (grindina, piétra) său déca au fostu tempa indelongato bolnavi.

Afara de acestea se mai ia in consideratiune și neputința, la carea au devenit in urmă servitiului loru indelungato. —

Acésta ordinatiune ministeriale asta de bine Consistoriulu archidiecesanu a o aduce și la cunoștința Preincintelor Vóstre cu insarcinarea, că sa o publicati invetistorilor tractuali spre a loru sci-entia și acomodare.

Sabiu, din siedint'a Consistoriului archidiecesanu, că senatu scolaru, tienuta in 11 Februarie 1874.

Procopiu Ivacicovicu m/p.
Archiepiscopu și Metropolitu.

La politică nóstra natiunale.

II.

„Nimică nu e mai greiosu in politica că ură.“
Cavour.

Unde opinionea majoritatiei unei societati este verita cu capulu in capestrul unei tiranii, este decisu, ca numai passiunea dà tonulu in tóte. Ori e passiunea din ambitionea egoistica, ori simplu din resbunare, chiar și pentru vatemarii nemeritate, ea orbesce, și unde se conduc lucrurile in orb'a unei passioni trebuie sa urmeze deceptiune preste deceptione și instrainare de adeveru și dreptate in tóte directiunile. Passionile provoca passioni, aceste intalnindu-se unele cu altele indata incepua a ferbe și a esplodă in certe, resbeluri și persecutiuni reciproce. Cumca tóte aceste aducu nenorociri și impedeau progresulu societătiei, nu se va mai indoi nimenea, omu cu mintea la locu.

Itali'a, d'pa tratatulu dela 1815, in adeveru a fostu chinuita de diplomati'a de atunci, cu deosebire inse de influența cea nemarginita ce o exercită cancelariul austriacu, principale Metternich, inaintea cărui Itali'a nu mai era decât o notiune, o idea geografica. In modu cinicu și cu recel'a cea mai infiataroia a responsu diplomati'a englesa unor patrioti italiani, cari se vaierara asupr'a sortiei celei nefericite a patriei loru: „Liniscea Europei pretinde deraburiera terei vóstre“. Si peninsul'a intréga, pre care și natur'a pare ca o destinase a fi unu intregu, stă că legata și că unu obiectu fără de vointia la picioarele congresului vienesu din 1815.

Astădi nu se mai afia nimenea, afara de servitorii ultramontanismului, cari aru dorî sa véda rientorendu-se in Itali'a referintele create de acelu congresu. Inse de alta parte nici pasii faceti de italiani condusi de necasu și de resbunare nu-i mai aproba nici insisi italianii.

Pentru ca astădi vede și reconoscă ori și ce omu ca ur'a politica cea fără margini asupr'a despotismului politici a produs simtieminte resbunatorie cărui de-să a nasentu o idea maréa a Itali'e, an ingreunat u și au deparatul realizarea acestei dorintie mai o jumătate de secolu. Si in Itali'a este mai de esonsatu inflacararea ea mare și esagerata asupr'a apesarei referintelor create de reactiunea intrata dupa 1815. Aci erau remisintele republicane inca in memoria prospeta. Potea și monarchismulu introdusu cătu de binevoitoriu, căci elu era pentru ei prea putinu in asemenare cu splendorea republicana, căndu d. e. leul dela săntul Marcu din Veneti'a domină porturile orientului și căndu sublimulu popor de artisti dela Florentia strigă lui Arnolfo seu: „Planulu pentru basilica nostra se fia mare că susținutu celu mai mare, că inimile numerosilor cetăteni. Cetătile loru milenarie, cu o istoria superbă, cari numerau jumătate atâti locuitori cătu tîr'ă și cari predominau tîr'ă cu cultur'a și avereia loru, nu e mirare, că se rapira de situatiunea cea nouă la mesuri date de fantasi'a unei natuni vatamente in simtieminte sele sacre și cari, respondite odata preste natiune, nu o lasă sa mai judece cu săngele rece, care numai singur este in stare sa scape pre origine din periculi, prin present'a spirituale, de carea trebuie cine-va imbarbatatu, mai cu séma in momente supreme.

Ur'a politica in Itali'a a produs simtiemintulu de resbunare, acésta a introdusu pre neștimile și irresistibile radicale socialismulu celu cutediatoriu, acesta conjuratiunea cele dese și nesruptifere; incătu a nu fi carbonarii și a nu a avé unu stiletu său unu pumnariu pentru inimicu eră totu atâta căto și tradatoriu. Ur'a acésta nu s'a marginiu aci. Ea a provocat o multime de contraconjuriuni, astăi incătu in scurtu tempu poporatiunea italica eră o compusitione de lige secrete să de secte politice. Increderea in societate eră ruinata. Ori ce cuventu, ori ce miscare moderata era supusa suspiciunei; spionarea reciproca tortură spiritele mai multu decâtua asociații celu ageru și rece alu pumnarielor.

Astu felin, multiamita terorismul nationalu, sub pressiunea conjuratiunilor, a neincrederei reciproce, a spionajului din tóte părțile și ucidelor reciproce se consumau poterile cele mai bune și cu tóte aceste nu duceau la alte rezultate, decâtua la inasprirea despotismului și a tiraniei din partea regimelor provocate la totu pasulu.

Forte profetice foră cuvintele lui Ugo Foscolo fatia cu situatiunea cea derapanatorie ce o desvoltase „opiniunea majoritatiei neorganizate“ bine său spre bine in Itali'a căndu dicea: „Pentru că să creăm Itali'a, trebuie să animicim sectele“ adeca conjuratiunile secrete, cu alte cuvințe: sa secāmu redacția suspiciunilor și persecutiunilor reciproce, — pre lângă sentimentalea frasă elegica a unui Felice aja: „O de ai și tu (Itali'a) mai tare săn de n'ai și asiă frumosă, n'ai înărtă aviditatea celor puterici asupr'a tea!“

Urmările ferbintielor acestoru nutrite numai de simtieminte vatamate au isbuenit in revolutiunile cărui dela 1821 pâna la 1848 esplodau că nisce vulcani, dura cari fiindu că și isvorulu loru nechiarificate prin o judecata sanatosă, au trebuitu sa aiba totu-dénă finitulu acelu tristu, că sa aduca și mai amare desmagiri asupr'a unui popor nobilu și asupr'a celei mai frumosé tieri din lume.

Itali'a prin tóte aceste nu au perdu numai politicesce. Clasele mai înalte ale societătiei au inceputu a caută și cauta distractiune și degenerau in o viață spirituale poetica, care le înstrâna de seriosulu situatiunei loru politice. Patriotii cei adeverati erau plini de indignatiune căndu vedea cu ce profesioni de aplaudări triumfă că o primadona său o destera belarina in mediul societătiei enervate. Desvoltarea economică disparuse mai in tóte părțile peninsulei. Tieranulu lucră că și străbunii sei inainte cu sute de ani, pentru că nimenea nu se interesă de densulu și de afacerile lor. Spiritulu de intreprindere in clasele mai avute erau impedeccati de o parte prin absorbirea poterilor in afaceri politice, de alta parte prin introducerea cea sistemateca din partea regimelor: de vâni de totu feliulu, și negligerea medilocelor de comunicatiune; spiritulu de intreprindere mai da de obstraculi și in impregiurare, că nimenea nu credea in durată lucruri lor. In legatura cu tóte aceste se adauge apoi respandirea sămpei in Europa, ca italianoii suntu lenosi, ca suntu o natione déma de slavia, ca ei nu au alte insusiri decâtua vicienia și de a stă caletorilor straini la dispositiune că calaudi său ciceroni.

Atât'a nenorocire a fostu in stare sa aduca preste o natiune cu unu trecutu mare, cu o literatura bogata in frumseti, cu o bogatia de arte frumosé și scientie, preste o natiune vigorosă, plina de viață, cum este cea italiana, impregiurare, ca s'a lasatu a se seduce mai multu de simtieminte inimii sele decâtua de judecat'a cea sanatosă a mintei, mai multu de o opinione gresita și terorizatorie, carea intarea despotismulu asupr'a capului ei, decâtua de ratiunea faptelor sobrie, esri au fostu unic'a salvare, și dupa lupte de mai o jumătate de secolu.

Căci, indata ce Piemontulu, despre care principale Metternich, dicea pre temputu revolutiunei din Iuliu cătra ambasadorele francesu: „Piemontulu este pentru noi adeverat'a țestiu italiana“, a luat rolu primu in afacerile politice italiane, acelu Piemontu, carele pre lângă tóte vitiele politice ce se aflau și intr'ensu sub sentolu reactiunei, avé o administratie rigorosă, financie regulate și una simbure de armata disciplinata, — au inceputu a adia altu curentu in si preste situatiunea intréga a Italiiei. Cu deosebire inse de căndu Cavour, renumitul meteoru politicu, carele cu firea lui cea treaza a vediutu ca realmulu și economia natională e scăda cea mai buna pentru unu barbatu de statu, pre care din urma a și practisat'o cu multa caldura; de căndu acestu barbatu, carele dicea că

„invierea politica a unei natiuni e identica cu invierea cea economică, pentru ca conditionile progresului politici suntu identice cu conditionile progresului economic“; carele dicea: „ca despotulu pactează cu demagogolu, dura economia natiunalu nu ierănică odata“: — fatia Italiici se preface, conjuratiunile și societătele secrete incepua a disparé un'a căte un'a. Tota Itali'a și tientesce privirea la laboratoriul politicu a acestui barbatu de statu și că prin unu farmecu din astulu piemonteze devine idolulu republicanilor, la cărui picioru și depune omagie onei Garibaldi și in favorea cărori renunția dela rolulu conduceriu unu Mazzini, republicanismulu incorporat.

Dara dice germano: „Warum in die Ferne schweifen, wenn das Gute liegt so nah“, la ce sa alergăma preste monti și preste mări, după esemplu căndu noi avemu exemplul mai aproape: ca ce pote face opinionea unei „majoritatii neorganizate“ in teatru ou or'a politica. Aci avemu Ungaria cea dela 1848—9, sub pressiunea fraselor seducătoare ale lui Kosuth, carea in restempu de unu anu percorse o istorie dela libertatea cea mai de invidiatu pâna la trantirea ei la pamant in catastrofele cele infiorătoare dela Sîri'a (Világos) și Sabiu, că sa facem de cele-lalte calamități ce au percorse crucisul și curmedisul tîr'ă, și a căror dureri au fostu simțite ani indelungati dupa suprimarea revolutionei. Aci avemu Ungaria cea trăea dela 1861 sub conducearea marelui barbatu alu magiarilor Deák, carea prin moderatione, prin comportarea cu factori reali și a deschisul cătra puterea de carea se bucura acum de siepte ani incóce. Nu avemu sa întrebămu acum cum si-o va pastră, pentru ca aci aru fi sa vorbim despre alti factori, cu cari nu ne potem ocupă acum.

Avendu esemple esiai marcate din istoria cea mai recentă a poporelor Europei dinaintea ochilor nostri sa simu cu bagare de séma sa nu cadem in erori fatale. Noi nu avemu sa formam unu statu, căci este formatu. Noi avemu numai sa ne radicam la posetiunea cea onorifica de membru demn alu integrității statului in care traim, la demnitatea carea astădi pre nedreptula ni se disputa, inse pote mai multu și din cauza că nu ne scim noii radică la ea. La inaltaea acăstăi, o repetim, nu ne vom radica numai serisindu din dinti și morându vre-o căte-va insulte printre budile diuariștilor nostrilor.

Majestatea Sea a facutu in 11 Martie o visita lui Franciscu Deák, carea a durat pre 1/4 de óra.

Majestatea Sea a concesu demolarea intariturilor castelului Bud'a.

Deputatii sasesci dela Diet'a Ungariei Gull, Dörr, Traushenfels, Decani, Kapp, Mangesius, Casper, și Sachenheim, au esit din clubulu să din partid'a lui Deák. P. N. observa la esirea acăstăi: „Sasii esiti se vor tienă de siguru numai de clubulu sassescu de aci inainte, carele au esistat și mai inainte. Datorim celor esiti cu multiamita, pentru ca prin acăstă se dă aventu cabinetului de coalitie. Majoritatea casei deputatilor va fi justa fatia cu pretensiunile sasilor și ale celor-lalte nationalități, inse sa se lipsescade sprințul celor 9 voturi dubie.

Dupa P. N. s'au inceputu Joi confrintiile private in privint'a cabinetului de coalitie. In aceeasi dì au conferitu contele Andras, carele se afla in Pest'a cu baronul Sennyey și cu Colomanu Tisza. — Lonyay se vede ca ramâne afara din combinație, elu n'a fostu chiamat nici la audientia de Majestatea Sea.

Ministeriul cislaitanu a raportat in siedint'a senatului imperial din 9 Martie o victoria stralucita. Legile confesiunale, carele au provocat o lupta apriga intre partid'a asiă numita a constitutiunei și cea clericala feudală federalistica, s'au primitu cu majoritate in desbaterea generala.

La Franciscen Deák.

Din notitie unui germanu ungurénu.

Deák : Poterile mele moribunde nu mai sunt ale patriei, dară ultim'a mea resuflare și cugetare voru fi ale ei. Eu me semtiesc că unu vechiu Attinghausen și a-si dice cu cuvintele acestuia către totii ungurii: Unitive, unitive — unitive! —

Germanulungurénu : Aru fi mai de folosu, a delatără periculola din intru, care aduce strigarea după unire pre buzele celor mai buni. Dealtintrenea și deplin'a armonia intre toti lini unui neamun'aru poté provocá periculul.

Deák : Binevoiesc a te esprime mai chiar!

Germ. ung. : De se va să implini coalițiunea partidelor, după cum se proclama acesta pâna josu la cea mai mica fâia, do o recerintă a intelepciuniei de statu, totusi lucrurile putinu s'ară poté schimbă. Nu în lipsa de onore intre partidele parlamentului se astă după parerea mea sorgintele reului pentru Ungaria, ci chiaru in contrariu. Partidele parlamentului totu-déun'a au fostu unite intre sine, cându era vorba, de a miscioră pre poporele nemaghiare pre computulu rasei maghiare. Si în modulă acesta le a succesu in cei siepte ani, adă de rosine tôte promisiunile, cu cari cei mai insemnati conduceri in lupt'a pentru constitutionea Ungariei au fostu asiá de liberali fatia de nationalitățile nemaghiare. Amintescu numai cuventulu rostitu de nemuritorulu Eötvös in diet'a dela 1861 : „Cine si-aru intemei suprmatia națiunei maghiare pre nimicirea dreptelor postulate ale altoru națiuni“ — unu cuventu, la care se alatura condamnate și pasagiul din cuventarea lui Tresor tienuta in aceeasi dieta : „Apearea nationalităților, pre cătu de putinu se impaca cu libertatea, aru fi și o politica rea și fără scopu. Serbii, români, germanii, slavii și rotenii potu portă agendele municipali in limb'a loru, potu folosi in scoli acea limbă, pre carea o voru voi. Eu doresc sa se respecte desvoltarea internă a poporatiunilor, că și religioanea, in carea statul n're dreptu a se amestecă. Si precum intre religioni nu poté sa existe o religione privilegiata, asiá nu poté pre teritoriul Ungariei sa existe o naționalitate privilegiata.“ Ba și d-ta, respectabile patriotu ai declaratū in acea dieta la desbaterea adresei : „Noi voim, că in ceea ce privesc participarea la drepturile cetățienesci, nici religiunea nici naționalitatea. . . .“

Deák : Incetu, amiculu meu! Eu trebuie sa te intrerumpu in zelul d-tale cu o intrebare : Nu cugeti d-ta, ca germanii, români, serbii și cei-lalți locutori

ai tierei au cauza de a fi multiamitori națiunei maghiare?

Germ. ung. : Fără indoie! Toti ungurii, apartieni ei ori și cărei naționalități, și iubescu patria loru și de acea suntu multiemitori fatia de acela, cari s'au intrepusu mai cu bravura și în prim'a linie pentru libertatea terei, dară evenimentele ce urmara justifica assertionea mea, ca maghiarii au portatuo acesta luptă pentru libertate din egoismu negenerosu, ca ei ajungendu odata la potere și-au uitatu de interesele și trebuințele celorulalte poporionii și încordă tôte poterile numai spre nimbulu rasei maghiare și spre maghiarisarea terei. Această e nenorocirea Ungariei, că in cei siuș șep dela complanare li s'au subsapatu naționalităților nemaghiare — și prin această și celei maghiare — radicelele existenției loru și în urm'a acestor a venit o situație, de care s'a temutu spiritul unui Eötvös și Szalay. D-ta scii, ca celu dintâi in epistol'a sea volanta: „Cestinnea naționalităților“ a pusu intrebarea : „Ce ne ascăpta pre noi, cându in unu tempu, in care noi pentru sustinerea independenției noastre trebuie sa ne încordăm tôte poterile noastre, națiunile conlocuitoric vediendu-se nemultiamite in dreptele loru postulate suntu ca totulu indiferente fatia de venitorulu patriei noastre său cându acela aducendu-si aminte de afinitatea loru cu poporile altor state voru lucră deadreptulu spre ruinarea patriei noastre?“ Ladislau Szalayin cuventul seu la adresa in diet'a dela 1861 a datu la acesta respunsul : „E o specie pericolosa de independentă : isolatiunea. Individul isolato intr'adeveru și independent, dară elu nu comunica cu nimenea, nici in stâng'a nici in drépt'a, nici in susu nici in josu. Noi nesuindone cătra independenția sa fumătenti, că sa nu cadem in isolatione, in acea specie mortifera de independentă, in carea totu individualu, care nu va consideră solidaritatea cătra ocealalta Europa, va peri siguru“. Încercările de maghiarisare, politică nedreptătiei, au ados o pâna acolo, de maghiari suntu isolati și nu numai naționalitățile nemaghiare din tiéra, ci și întrăg'a Europa ascăpta destinele viitorie ale Ungariei cu unu indiferentismu apaticu.

Deák : Nesuindintă mea — și această nu de multu tempu amu pronunciat'o și publice in dieta — a fostu totu-déun'a indreptata intr'acolo, a face conciliatiile mei nemaghiari referintele terei „placute“, pentru ca apesarea sforțata a naționalităților nu numai aru fi o barbarie, ci și o imposibilitate. Sădóra credi d-ta : ca noi maghiarii vomu poté supune cându-va pre serbi și pre

români său vomu respinge cându-va limb'a germană din comerciu și negotiu?

Germ. ung. : Sitotusi ministrul de comunicatiune se incercă a maghiarisă comerciul și comunicatiunea prin acea ca impune intreprinderilor de drumuri ferate și de navigationi jugulu limbei maghiare cu forță. Si ce face colg'a seu, ministrul instructiunii publice? Retacu acea, ca tôte poterile germane de investimentu s'au alungatuo dela Universitatea din Pest'a și ca facultatea juridica din Sabiu, remasa in parte germană, cu incetul se maghiriseză prin denumirea de profesori maghiari și prin introducerea propunerilor in limb'a maghiara. Nu voiu sa me demitu nice la acea, ca academica de științe nu sufere nice unu cuventu ne maghiaro și totu germanul său slavă, care devine membrul acestei academii, trebuie să-si presenteze scrisorile și biografii in limb'a maghiara, in scurtu, ca elu trebuie mai inainte sa se maghiariseze. Dara trebuie sa accentueză acea, ca din contributiunile celor 8 milioane nemaghiari se dan pre totu anulu mul'e mifiorini pentru muzeu, teatrul naționalu, Universitate etc., precându din contra pentru scările germane române și serbe nu se dă nice unu banu. Si apoi legea de naționalitate și mai multu executarea ei! In reprezentarea cetăției germane Bud'a-Pest'a e batjocorită ori ce cuventu germanu. Magistratul din cetatea Neoplant'a ii opresce ministrul de interne folosirea limbbei serbesci. Dela reprezentantele municipiale germane de pre teritoriul săsescu din Transilvania ministrul cere că protocoile siedintelor să fie portate in limb'a maghiara, ba elu pretinde inca, că ordinea de di a siedintelor să se enuncie in limb'a maghiara, de-si in adunări nu se astă nice macar unu singuru maghiaro. Judecatorile pôrta oficiula in limb'a maghiara, asiá incăpătă partidele primescu resolutioni ce nu le potu intielege. Si in dieta ori-ce alta limbă afara de cea croată e eschisa. In locul a totu ce e firescă s'a creatu pre tôte terenurile fortă, in locul libertăției și interesului in administratione se cultiva ideia de rasa in form'a sea cea selbatica. N'ară lucru mai naturalu, n'ară corespunde libertăției și trebuinței administrației, cându in dieta aro si egalu indreptatita ori-ce limbă a patriei cându, judecatorile să-aru portă oficiulu in limb'a cercoriloru și cându reprezentationile politice in scotul celu mai liberalu alu minorităților să-aru detinutu ele insisi limb'a pertracătarei și a protocolului?

Deák : Cându aru fi iertatuo ori să cărui ablegatu a vorbi in dieta in limb'a mamei sele, atunci noi n'amu avé in Pest'a

unu parlamentu unguru ci unul germanu. Babesiu și Mileticiu din ura căra maghiarismu s'ară folosi de limb'a germană, sasii asisdere. Prin această onă din conditionile de existență a-le Ungariei s'ară egudui. Noi ne vomu poté implini chiemarea nostra numai sub presupunere, ca puterea Ungariei va remâne solidă și tare și temeiul constituției nealterat. Chiaru și existintă noastră se vede periclită, de căc prevalență indatinată a elementului maghiaru preșteia care națiune singurateca s'ară frângă. Si in interesulu dinastiei jace alipirea strengă de unu popor cu vitalitate, care ore facultatea de a loă celoru lată naționalități crude poterea și însemnatatea și de a pregăti cu incetul contopirea loru. Limb'a maghiara nu se pote mesură cu cea germană că limbă de cultură; dara ea e asemenea celei din urma în suintă ei cătra domnirea politica și intinderea prește marginile sele. Noi in dietele de mai nainte amu stersu limb'a latină cea moartă și amu introdusu in locul ei pre cea via maghiara, prin ce noi amu destuptat și promovat părticiparea intregului popor la afacerile publice și amu facutu pre cea din urma inteligibile. E putinu patriotismu, cându acum naționalitate nu recunoscu beneficiul limbbei maghiare, bă cându multi preferă pre cea germană. (Va urmă.)

Sabiu in 27 Iunie.

Dupa cum s'a anuntat dejă in numeroul trecutu, Marti sără au serbatu elevii institutului nostru archidiocesanu onomastică Inaltă Présântului Parinte Archiepiscopu și Metropolitul Procopiu cu o siedință publică. Sal'a cea mare a Seminarului archidiocesanu eră pregătită in unu modu coresponditoru festivității. In fruntea salei intre alte era un transparentu frumosu cu inscripționea : „Traiesca Archiepiscopulu și Metropolitul Procopiu“.

Adunându-se, putemu dice elita societăției române din locu, clerici și laici, barbati și femei pre lângă unu publicu considerabilu, punctu la 7 ore dia Dr. Ilariu Puscariu conducătorul societăției de lectura a junimei studișe din institutul clerical teologicu-pedagogicu, deschide siedintă publică cu urmatorele cuvinte :

„Préstimatelor domne și préstimatelor domni!“

„Au trecutu tempu mai multu la midlocu decădu eram dedati mai inainte, pâna a conveni cu totii iera in acesta localitate; au trecutu tempu lungu, de cându elevii Institutului nostru archidiocesanu pedagogico-teologicu nu si-au permis u pași cu inc-

FOIȘIORA.

La serbarea aniversării Escentientiei Sele Parintelui Archiepiscopu și Metropolitul Procopiu Ivacicovicu.

in 27 Februarie 1874.

Barbate prea ilustre: Procopiu parinte! Ceresculu te iubesc, căci elu te-a destinat, Sa fii pastoriu prea bune la parasit'a gente, — La cea ce pân'aprōpe, in lacrami s'ascaldatu.

Biserica ei săntă, principii salutare Primită din vechime, cum fiul le-a predat; Fostau persecutate fără de nice o crutiare, De-a sale soriore, ce-o pâne au gustatu.

O plângere comună, o jale sămtietorie, Să astadi mai rănescă sufletulu de crestinu: Cându vene-i lui in minte de cele trecători, Ce grele suferise Sav'a bunulu stăpânu.

Acele găne crânceni in seculi de lumina, Portate spre batjocuri nevinovati fiindu, Ne sterse o se fia in inim'a crestina; Căci bunulu nostu parinte traitau lacramându.

Tramisul ince din ceruri fiindu ingerășca Andreiu bunulu parinte Moise mantuitoru, Biserica strabuna elu se o măntuiescă, Să astfelui se remâna eternu nemuritoru!

Andreiu Apostolu mare in tempu de vigilia, A fostu tramisul de Tatalu a tôte creatoriu,

Si-si tocmai implinise acesta datoria Gatindu-ne in tôte — ferice viitoru.

De si-lu iubemu ferbinte noi fiii sufletesci, Iubiti mai multu de Tatalu, — c'alu seu tramișu a fostu In locurile sănăte, in cetele ceresici Chiematu l'a sei dea unu siguru adapostu.

Acum'a după densulu barbatu alu inocintie, Tramisutea pre Tine noue Archipastorius; S'adapi turm'a crestina cu laptele creditiei, — Avendu chiaru dela Tatalu sprijinu să ajutoriu.

Dorim a stadi cu totii că multu iubit'a-ti turma S'o poti pastori bine ani multi și fericit! Sa-ti dă domnulu potere se calcu in blânda-i urma, La celu ce inainte-ti pre noi nea pastoritu!

* * *
La elu șoste crestina, la elu aveți sperantia, Rogati-ve Proniei se-lu tienă ocrrotitul! Din ceriu ia fostu chiemarea, aleșu de Provenția, Strigati că se traiescă Procopiu fericitul! Ioane Nascu, clericu an. III.

Resbelulu trojanu,

(Pre la an. 1200 n. de Christosu.) dupa Grube.

IX. Achille și Priam.

Cadavrulu lui Patroclos se arse in data ce i-a fostu impacata mărtea, se

deteră apoi jocuri, că sa se serbeze inmortarea. Numai corpulu lui Hectoru jacea pre câmpu că unu hoit, și Achille desu-diminétia 'si injugă caii, legă cada-vrul de caru și inconjură cu densulu monumentulu lui Patroclos de trei ori. Apollo inse aperă cadavrulu de potredicione, chiaru și cei-lalți diei inca se indură de celu mortu.

Iris, nuncia dieiloru, descinse a două ora in josu și imbarbătă pre caruntulu Priam sa mărgă in castrele lui Achille și sa-si rescumpere feiorulu. Priam numai decătu se suí pre caru și aperat de Mercuriu plecă in tacerea noptiei prin midilocul castrelor grecesci pâna la cor-tulu lui Achille. Eroul eră colcatu dejă; regele i imbratisă genunchii și-i sarută mâinile, cari i ucisera atâtă fi și dise:

„Oh! Achille care esci intocm'a că unu dieu, aduti aminte de tatalu teu, care inca este betrânu și slabu că și mine și poté totu asemenea ingrijisat și fără ajutoriu in contr'a vecinilor dosimani, căruia inse i remane speranța de a-si pute revede pre fiului iubitul. Iera eu din cinci-dieci de feiori, dintre caru nouă-spre-deice erau dela o singură muiere, de cei mai multi m'am lipsit in lupt'a acesta și in urma prin tine ni s'au tăiatu și ultimulu radiu și ultim'a speranța a cetăției și alu nostru a tuturor. De aceea vinu acum la năi și aducu bani nenumărat, că sa-lu rescumperu pre elu, pre

fiul meu Hectoru. Teme-te de diei, fiule alu lui Peleu, indură-te de mine și aduti aminte de taica-teu. Ajunge-mi mie, ca trebuie sa suferu, ceea ce n'au suferit uici măna, carea mi-a ucis copilii.“

Astfelui graf betrânu, și eroulu, aducendu-si aminte de taica-seu 'lu prinse de mâna cu blandetie. Această ince cădu la picioarele lui și plangea; Achille inca planga pentru tatalu și pentru amicul seu și totu cortulu rezuvă de vaiete.

Achille sări după aceea, că uno leu și socii după densulu. Înaintea cortulu desprinsera animalele din jugu și pre eroldu 'lu condusera in launtru. Descarcă apoi darurile de rescumperare de pre caru, lasandu numai dăne mantele și uno pieptariu cu cari eră sa învele pe Hectoru. Achille poruncă după aceea, că cadavrulu sa se spele, sa se unga și sa se imbrace și astfelui sa-lu aduca înaintă a-tatalui. Singuru Achille 'lu pose in urm'a acestor a pre uno asternutu pregarit, și cându amicii radicau mortul pre caru, strigă pre amicul seu după nume și dise:

„Patroclos nu te mană pre mine, de căc in iadu vei observă ore-cum, ca cadavrulu lui Hectoru l'amu datu tătăres'ō. Elu l'au rescumperat cu mare prețiu, din care vei ave si tu o parte.“ Acum Achille se întorce iera in cortu, se pune fatia in fatia cu regele și i dise:

cările loru înaintea preștimatu d-lorū Vostre într-un modu serbatorescu, precum se în-tempă asta săra. Caușa la acesta n'a fostu indiferențismulu, pentru ca elevii acestui institutu se arata prin zelulu loru accesibili pentru totu, ce este de comunu recunoscutu, ca înainteaza scopurile cele bune, progresulu; caușa la acesta n'a fostu nici neinteresarea, căci ei de prezintă, că s' mai înainte, pre lângă studiele loru de scola, se deprindu s' pre cale privată s' in lucruri, ce contribue la cunoscerea loru pentru o viația publică, ce i ascăptă; ei s' de prezintă suntu intruniti într'o societate de lectura de dumineci, unde producă s' si ceteșeu productele loru s' se indreptădias unii pre altii."

"Dara caușa, ca ei de multu tempu n'a cutediatu a pasi in fati a unui publicu mai stralucit u fostu evenimentulu celu tristu, ce in modu durerosu au ajunsu biserică nostra română ortodoxă din Ungaria și Transilvania: adeca perderea Marelui barbatu alu bisericiei s' natiunei noastre, a neuitatului Arhiepiscopu și Metropolitu Andreiu. Spiritele tuturor s'au ingreunat s' inim' a s' deprimat prin acestu casu tristu."

"Acum inse, dupa ce cu ajutoriul Atot-puternicului Domnului s'au adusu trebile bisericesci sub impregiurările loru normale canonice s' legale; acum dupa ce filoru sufltesci din Metropoli'a nostra remasi orfani, li s'au redatu Parintele celu bunu in persoana Escentiei Sele Prădemnului Archipasatoriu Procopiu; au inceputu spiritulu nostru a deveni mai abilu, iera inim' nostra au inceputu a se reculege din apesarea, in carea gema; acum s' elevii acestui institutu seminariului s' iau de nou curagiul a pasi înaintea d-lorū Vostre cu modestele loru incercări."

"Ca ocasiunea cea mai oportună au socolitui ei a fi s'eră de astadi, care este preser'a dileyi săntului, "Procopiu" diu'a onomastica a Prébunului nostru Arhiepiscopu și Metropolitu. Elevii acestui institutu folosesc totu de odata ocasiunea acestei pentru a-si manifestă respectuosulu loru semtiu de fișcă multiamita s' cunoscintia pentru continu'a s' neobosită ingrijire ce o are inaltulu Parinte fatia de prosperarea institutului nostru archidiecesanu s' creștinescă crescere a elevilor seminariiali."

"Numerulu celu frumosu s' alesu, s' bunavointia cu carea a ti binevoit u vostre a intempiu acesta incercare a elevilor se pote privi, că unu semnu inverderat, ca ei au nimerit alegerea ocasiunei, la carea s' permitu a pasi in audiul d-vostre cu lucrările loru, iera in cătu nu voru corespunde acceptărilor salutându-ve in numele elevilor acestui institutu, că conduceoriu alu reuniunei loru domestice pentru lectura, ve ceru indulgintia s' scusele d-lorū vostre."

"Vedi betrânele, acom li-ai rescumperatu feitorulu! dejă, imbracatu in hine onorfice, e asiediatu pre carulu teu. In amurgulu diminetiei poti sa-lu vedi s' sa te departi cu densulu. Dara acum sa ne spucămu se cinamu ce-va; vei ave tempu de ajunsu, oá sa-lu deplangi, dupa ce vei ajunge acasa, pentru ca in adeveru merită multe lacremi."

Cu acestea demandă sa se aduca o cina cu care s' omenește. In decursu cinei, Priamu nu se putea minună destul de figura s' statu'r eroului, iera acesta de fati a plina de demnitate s' de grajurile intelepte ale betrânei.

I-se intenșe apoi unu asternutu că sa se culce s' Achille i-a promis unu armistitiu de nouă dile, că se pote inmormentă cu demnitate pre nobilulu Hectoru. Nefericitulu tata ince nu potu inchide ochii tóta nótpea s' inca înainte de a se face diua i se areta Mercuriu s' lu indemnă sa se întoarcă la Troia, ceea ce s' facă plecandu cu cadavru'l multu iubitul către Troia jelitória.

Petra - Petrescu.

Indată după acestea a rostitu elevul anului alu III-lea clericul Grigoriu Maria' o cuventare festiva, forte bine tienuta s' propusa. Apoi a intonato corulu cantarea: „Frumosu e omul Dumne". Dupa acestea a declamatu clericul an. II Zevedie Muresianu poesi'a „Glasul unor români" de A. Muresianu. Urmă apoi discursul clericului an. II Ioanu Germanu despre „Constituția bisericei noastre". Si discursul acesta precum si cuventarea festiva merita a fi cunoscute de unu publicu mai mare că celu ce a asistat la festivitatea acestea. Dupa discursu a declamatu clericul an. I. Ioanu Palade poesi'a: „Movil'a lui Burcelu" de V. Aleandri. Corulu intonă apoi cantarea „Sfinte Parinte", daga carea multiamindu d-lu conduceoriu publicului asistentu, se inchiea festivitatea.

Ne permisiendune spatiulu colónelor a-ne esteindu mai pre larga asupr'a acestei serbatori, dicemu, ca tóte piezile au facutu cea mai buna impresiune asupr'a auditoriului si aplaudările auditoriului potem dice ca au fostu una micu daga justu tributu de incuragare pentru elevii institutului nostru.

In fine implinim o datorintă, unindu-ne s' noi sentimenti le noastre urândo Arhiepiscopul nostru vieta indelungata si fericita spre a poté conduce naia bisericiei la lîmanulu măntuirei!

Fundatiunea lui Georgie Bott'a.

Este unu adeveru de multu probat s' constatatu, ca atâtul individulu singuratecu, cătu s' corporatiuni, societăți s' natiuni intregi numai la lumină cunoscintie potu înaintă s' prosperă, numai la acesta s' cu acesta lumina se potu asigură contră fatalismului s' a norocului orbu, căroră, cătă s'au predatu s' si-au incredintat s'ortea, — individi singurateci că s' societăți intregi de ori-ce natură, s'au predatu s' si-au incredintat' acea in mană sigure peiri.

Din acestu adeveru urmează prea firescă, ca atâtul individii singurateci cătu s' societăți intregi, deca au norocirea a posedu vre unu foculariu, prin care sa li-se asigure cunoscintia s' sciintia, aceia suntu in posesiunea celui mai siguru midilociu spre inaintare s' prosperare, remându mai departe numai acea problema de rezolvatu, de a se folosi bine midilociu din partea celor ce lu posedu spre ajungerea scopului spre carele este datu.

Fericitulu Georgie Bott'a prin testamentulu seu dto sz. Abraham 6 Aprilie 1856, prin care consacrédia pre casulu mortii sele s' alu sociei sele Clara Contiu tóta avere sea immobila din acum numită comuna sz. Abraham pre sém'a scólei noastre confesiunale din Mogogi'a — Holo-Mező — loculu nascerii lui, pnnendu-s sub administratiunea Arhiepiscopului și Metropolitului nostru repausatu, a marelui Andrei Barbu de Siagun'a s' a legitimilor sei urmatori in scaunulu arhiepiscopescu, au datu comunei noastre bisericesci din Mogogi'a unu asemenea midilociu spre inaintare s' prosperare, au aprinsu dicu fericitulu fundatore acestei comune bisericesci o lumină, la radiele cărei de acum înainte — dupace atâtul generosulu testatore, cătu s' soci'ea sea au parasit cele de aici s' dupace prin urmare in intilesulu testamentulu acea avere că fundatiune prin intrevine Consistoriului archidiecesanu prin fiscalulu seu D. Dr. Ioanu Borcea, au devinutu — de jure — in possesionea acestei scóle, — se va poté dă mai cu succesu numirentulu spiritualu tinerimei noastre din desu numită comuna Mogogi'a, mai cu séma deca conduceoriu acestei comune bisericesci, si voru pricpe bine s' s' voru imprimi cu scumpetate schiemarea săntă ce o au fatia cu scóla nostra de acolo. Aceasta suntemu in dreptu a o asceptă o s' sperămu cu tóta secutarea dela comitetului nostru parochialu din Mogogi'a —

Averea immobila ce constitue fundatiunea fericitului Georgie Bott'a, Administratiunea acestei fundatiuni au aflatu de bine s' rentabile a o preface in bani, si asiā acésta avere după esfuita vendiare a realităților, constă astazi din summa rotunda de 4000 fl. v. a.

Consistoriulu archidiecesanu că senatul epitropescu, considerându venitulu acestei fundatiuni, a decisu, că din acelu venit u totu anul sa se dea scólei noastre din Mogogi'a o suma de 190 fl. s' anume: pentru imbinatatierea salariului invetiatorescu 180 fl., iera pentru succesivă cumperare de aparate de invetiamentu s' de carti pre semă copiilor seraci 10 fl. v. a. Vecinică pomenire fundatorului generosu, iera erediloru succesulu celu mai bunu întru realizarea scopului săntu alu fericitului Georgie Bott'a!

Altu actu filantropicu.

Ecaterin'a Petru Rotiu din Ilia, într-o altă multe legate pentru biserici s' individi singurateci specificate in testamentulu seu compusu dto Ilia 1 Octob. 1866, la pt. 3 alu acelui a-si testamentu dispune: La Seminarul arhidiocesan din Sabiu mare daruiesc 100 #, serie: Un'a suta „galbeni in moneta sunătoare, cumca din interesele acestui capitalu sa se statorésoa o fundație pentru una invetiacel din familia sermană română spre ajutorintă la studiatu, care fundație sa fie numita după numele propriu elu meu; si denumesc de curatoru preste aceasta fundație pre Preșântitulu si lumenitulu Episcopu dela biserică gr. or. română din Sabiu — de presenta Escenten'a Sei Metropolitului Andrei a baronu de Siagun'a, cumca după propri'a sea buna prevedere sa impartișea pre invetiacelulu fundaționalu in totu anul pâna la finea studielor sole."

Consistoriulu archidiecesanu că senatul epitropescu — după trecerea din viația a feriolei fundație — in siedintă din 8 Dec. 1873 regulându definitivmente aceasta dispoziție in intilesulu testamentului sub numirea de fundația Ecaterinei Petru Rotiu, amesuratu destinatunei testamentarie considerându venitulu anualu alu acestei fundații, care venitul trecu ce va preste 30 fl. v. a. — statoresc de oamanda unu stipendiu de 30 fl. v. a. pentru unu tineru din o familie sermană română spre a se ajutoră la studiu, care stipendiu se va oferi asemenea in intilesulu dispozitiei testamentei a fericitei fundație.

Fia-i tieren'a usioră s' amintirea binecuvantata acestei matrone române.

Branu in 23 Fauru v. 1874.

(La Apelulu comitetului bravilor nostri români brasoveni asociati pentru latirea meserilor intre români, aparutu in „Tel. Rom." Nr. 7 din 1874).

„Comercintu, industria, meserile si agricultură: acestea (suntu) surgiți poternice ale averei naționale" si ierasi: „O meseria pretiuesce cătu o mosia." I. Badilescu.

Conoscemul tristolu tempu trecuto, ne suntu in calda ba ferbinte memoria amarele lui suvenirii, semtimu inca si astazi forte tare ormările lui cele durerose; vedemul acum si temporile cu impregiurările lui presentă, si de aici potem prea usioru conchide si la venitoru; din care causa nici ca mai pote fi vorba de a mai remană in starea cea amortita ba adormita de pâna acum. Cine nu scie ca la ori ce felu de maiestria, pentru că sa fie primul copilul ori cui, trebuie sa plateasca pariotii lui pentru elu sume mari si insemnate; asiā trebuie sa plateasca omulu la alti maiestri straini deca vrea sa inveti copilulu lui vre-o mese-ria priu carea sa se norocescă si feriocește no numai pre sine, dara chiaru si pre altii. Tóte națiunile au imbratisat si imbratisidă si astazi cu caldura felurite meserii pentru ca scio pretiu bunatatea loru cea mare; numai noi o națiune etată de mare si alăsa, dicu, dorere! numai noi nu amu sciu si inca pâna astazi partea cea mai mare nu sciu ori ca un vremu sa le prelevim. A-siu afirmă ca din caușa seraciei nu au imbratisat

poporul nostru păna acum meserile, inse nu cutediu; ba toam'a din contra trebuie sa afirmu, ca nu seraci au fostu si este caușa, ci ignorantia. Omenești nostrii desprețiau si desprețiesc — se rusină si se rusină inca si astazi a-si tramite copiii la meserii; ei suntu mai bucurosi a-si impartă biața mosioră — o bucatica de pamentu in 4—5 parti intre feciori si fete, si apoi dorere! se uită la ei cum — si unii si altii patimesc si suferă lipse in tota viață, ba mai pieru de fome, si nu i dau la felurite meserii prin cari in căti-va ani si potu face capitale insemnate, sa trăiesc multiamiti si totu de odata — pre lângă acestea sa facă onore si folosu natunci loru. Dece deca poporul nostru nu au priceputu si nu pricepe nici cunosc bu-natatea cea mare a meserilor, apoi noi ca conduceori si că totu etată a lucratori ne medilociti in vi'a Domnului, trebuie sa capacitatea, poporul sa-lu aducem la cunoștința chiara si la convingere prin asemănări si exemple felurite, ca astazi namai potem trai asiā, ca nu mai potem remană in tenebritatea de pâna acum, ci trebuie sa ne reculegemu odata sa pretiu si imbratisem meserile cu tota caldură. Facendo noi toti in toate părțile astu-felii apoi potem si convinsa poporul nostru celu blându si ascul-tatorul va si prea aplicatu a imbratisia cu caldura meserile; noi scim inse ca; „verba movent", dara sa nu uitam nici acea ca: „exempla trahunt", sa inven-tiām si instruiām poporul, dara totu deodata se cere sa premergemu cu exemplu in ori si ce sfaceri. Prin conuentari potrivite si exemple vii potem aduce pre popor la convingerea ca, deca si-aru vine boulu din jugu, vacuita cu lapte care i indulcesc casă — celui seracu, — si totusi si va dă copilul său copiii sei la meserii. Dupa ce ne-au succesi — prin conuentari alese, prin asemănări si exemple potrivite, — a aduce pre popor la convingerea acestea, — adeca, ca cu ori ce pretiu si sacrificiu sa imbratisie meserile, apoi bucuria lui cresce, aplicarea lui sa inferbenta si convingerea lui se maresce si intradecineza si mai tare, deca i vomu face cunoscute — mai in urmă, — scopul bravilor nostri români brasoveni asociati spre a lati meserile intre noi; si inca copiii cei seraci fără spese din partea parintilor; adeca din partea comitetului bine spri-giniti si favoriti. Eu a-si si de parere, ca după ce vorbitoriul au adusu pre popor la convingere, apoi sa ceteșoa si esplice: „Apelulu" susu mentionat; aceasta se poate face cu ocasiunea adunăriilor poporului la scola, la biserică, la can-celari, etc. apoi cu ocasiunea maialelor, esemenelor, nuntelelor, pomeneelor, etc. etc. in locul altor toaste fără de nici o insemnătate, a se tene astu-felii de conuentari prin cari poporul poate castiga foarte multu. Nu potu dara mai multu a dice deca a dă uno resunet intreiu: „Sa trăiesc bravi nostri români brasoveni asociati pentru latirea meserilor intre români!!!"

Theodor Popu, invetiatoriu.

Ratiociniu publicu.

Branu, in 13 Fauru 1874.

In intilesulu § 50 din Statutul conferintei noastre invetatoresci subscrise că alesi din partea corpului nostru spre a lăua ratiociniul si a primi socotă casariul conferintei noastre Ioanu Balca sub a cărui a-ingrijirea a fostu pâna acum „Fondul scolarilor seraci" amu aflatu ca acestu cassariu a administrat banii incredinti lui cătu s'a potutu de bine; deci in specie venim a relationa pre onor. publicu despre acestu fondu după comormăza: după cum se poate vedea in „Teleg. Rom." nr. 26 1873 „Fondul scolarilor seraci" — inițiatu prin corpulu invetatorescu branenu — a fostu pre anulu 1873 . . . 243 fl. 22 cr. Banii acestuia au adusu pre anulu 1873 intre de 58 fl. 32 cr.

Dela unele lamente bătute pro usu (5 lamente) s'a primitu 1 fl. 23 cr.

Dela înjet. Ilariu Reitu că membru nou intrat în corpul învestitorescu în intileș stat. conf. cu drept de membru fondator alu confer. s'a primitu 5 fl. — cr.

Acesti bani adunandu-se dan sum'a totală de 307 fl. 77 cr.

Din această sumă se subtragu spesele de fl. 51 cr.

și asiă ne reまue unu capitalu curat u spre uscăciuare io viitoru de 307 fl. 26 cr.

Asiă dara „Fondul scolarilor seraci“ inițiatu prin corpul învestitorescu braněnu este astădi trei sutesi siepte fl. și 26 cr. v. a.

Despre care se aduce la cunoștință pré onoratului publicu și cu deosebire la acei prea onorati domni cari au binevoit u contribu la inițierea și crearea acestui fond ; pentru că cu atât mai incredintati sa sia despre fructul ostenelelor domnioru sele.

Corpul învestitorescu braněnu, prin Teodora Popu, presied. confer. Nicolau Reitu, secret. conf. Ioanu Balca, cassariu. Moise Nedelu, control. Ilariu Reitu, controlor.

Varietăți.

* * Stipendii. Ministrul regescu ungurescu de culte și instrucție publică a conferit stipendiile erarali transilvane de căte 60 fl. pentru anul scolar 1873/4 scolarilor urmatorii: Ioanu Mátyás, Michailu Moses, Emiliu Vaid'a, Iosifu Petru și Colomanu Nspendruck dela gimnasiulu rom. cath din Clusiu, — Aleșandru Bor'a dela gimnasiulu de statu din Sabiu, — Emiliu Margineniu dela gimnasiulu gr. cat. din Blasius, — Ludovicu Gergely dela gimnasiulu rom. cat. și Aleșandru Popu dela gimnasiulu gr. or. din Brasov.

* * Furtu. Unui român din Porumbacu, într'o carcina aprópe de tergulu de vite i s'a furat 70 fl. pretiul de pre vite vendute. Furii au fostu tigani din Siur'a mare.

* * Jurnalisticu. In Brasovu a aparutu unu jurnal nou românou intitulat : „Orientulu latinu“, se vede că numera de proba, pentru ca in programulu din frunte se dice ca va esf de doue ori pre septamâna, Mercurea și Sambat'a, incepndu dela prim'a (13) Aprilie. Abonamentul este 10 fl. pre anu, 5 fl. pre 6 luni, 2 fl. 50 xr. pre 3 luni in launtrulu Monarchiei ; 30 lei noi pre anu in România și 40 franci pre anu in strainatate. Proprietariu și editoriu este dlu Advocatul Aronu Densusianu, redactorul responsabil Teofilu Francu și colaboratoriu primariu I. A. Lapedatu.

* * Mam'a Dochia au venit u de astă-dată imbracata bine cu cojocu alb. In dî'a premergătorie (28 Februarie) dimineața ni-a anunciatu cu o ninsore désa de obiele albe ca are sa vina, dura pâna dupa amédi, la ivirea sărelui, nu se mai cunoșcea nimică. A dô'a dî (1 Martie) inse s'a pusu pre ninsore și a ninsu și a ninsu și ninge incătu avem u grăsa că in poterea iernei.

Locu deschis.

Res novu in 12 Fauru 1874.

(Urmare si fine.)

Ad 2. Precum ca din această umblare s'a nascutu frecăr și dusmani intre poporu, servescă că dovedă multele acte de cercetare din archiv'a protopopesca și consistoriale, seu macaru numai urmatoreea fassione a celor doi membri mai josu numiti ai comitetului parochialu care sună: „Trei dintre cei mai alesi membri ai comitetului parochialu anume: George Putinariu, carele e și epitropu, Nicolau Radecina și Ioanu Nanu Tieganlea spunu ca astădi suntu siepte-spre-diece dile de

cându Ioanu Vlădea, astădu ca George Putinariu se astădu cu Nicolau Radecina in cas'a lui Ioanu Nanu Tieganlea, au mersu acolo, cu cogetu că sa maltratadie pre celu dintău să dea acăstă nu s'a templatu, caușa este ca Bucur'a, soci'a lui Ioanu Tieganlea observându planul celu necurat u lui Ioanu Vlădea i-a spusă la urechi'a lui George Putinariu sa fuga că sa scape de periculu, observându Ioanu Vlădea ca G. Putinariu a parasit cas'a fără veste, a întrebău pre cei presenti (N. Radecina și I. Tieganlea) injurando, unde Putinariu ? sa-i rupu și elu doilea picioru (fiindu dejă schopu de unu picioru).

„Stanu Stanicelu și Dumitru Cretu ambii membrii comitetului spunu ca Ioanu Stoichiu pre unu eri și pre cel-a-laltu mai de multă i-au prisut in mediul ocu știi, și anume pre Stanu Stanicelu, l'u dusu cu forță in cas'a lui Ioanu Marg'a Neculoiu silindulu sa subscrive o petiție in contră convingerei lui ceea ce de frica a și facutu. Martorul are la acăstă pre G. Putinariu și Ioanu Marg'a ieră pre soci'a lui D. Cretiu și pre acăstă o au opritu eri in diu'a dintău a nascerei Domnului in drumu întrebându ce au cantat la protopopiatu ? și amenintandu-i pentru acăstă cu resbunare.“

Si din acestea se vede adeverul pre parte a noastră, ei ! dura dlu Nanu — precum 'lu cunoscemu noi va sustine și după acăstă ca protocolul comitetului parochialu aru si falsu, credem si potem dovedi la tempula seu ca dlu Nanu s'a prea grabit u expresiunea sea acăstă ba credem ca 'si va perde și gustulu de a mai batjocori in viitoru in estu modu o corporatiune cum este comitetul parochialu seu macaru și numai pre o minoritate din elu, ieră pâna cându va veni si acestu tempu noi ne semtimu datori a aretă onor, publicu ea acelu protocolu s'a luat u multa seriositate, că totu fasiunile din acel'a s'a luat in față a adunări plenarie a comit. parochiale si de aceea toti membrii comit. par. cari au auditu fasiunile din capu pâna in fine au subscrisu dearendolu acelu protocolu. Tote aceste impregnărăi au facutu pre compar. sa se semta ofensatu prin calumniele dloii Nanu din nr. 8 alu „Tel. Rom.“ si pentru aceea in 11 Fauru 1874 elu s'a vedutu indemnătu pentru aperarea onorei sele a aduce urmatoru conclușu :

„Comitetul parochiale inca a luat in cunoștință cu neplacere, despre respunsul din cestiu, si pentru aperarea onorei sele se vede motivat u insarcină pre presedintele Georgiu Proca mai intăiu sa provoce pre dlu Nanu a-si retrage incriminările vomite asupra comit. ierasi prin jurnalulu „Teleg. Rom.“ si in casu cându n'aru voi sa i se intenedie procesu pentru calumnia“.

In adeveru prin astfelu de espozitori ale dlu Nanu s'a mai dovedit u si acea ulterioara afirmație a noastră ca densulu este ingamfatu de sumetiu locu' cum n'aru trebui sa sia unu candidat de preotia, căci altfelu nu ne potem imagină cum unu învestitoru numai ceva luminat u s'aru puté produce astfelu — dura sia-i de bine !

Mai dice dlu Nanu ca noi avem interese particularie cându sustinem parochia in clas'a I, si cându nu ne invomu la reducerea ei in clas'a II, noi credem, ca acăstă de sine si prin sine se combat ; deca noi amu cere reducerea parochiei la clasa inferioare, că sa potem candida pre căti Bucheri toti, cum voiesce dlu Nanu, atunci s'aru mai poté dice de interese particularie, dura cându noi staruim pentru sustinerea clasei I numai că sa eschidem pre cei necompetenti, cându noi pentru o parochia carea si inainte cu 20 de ani si-a alesu de preotu unu barbatu cu studiile filosofice, acum după 20 si mai bine de ani, voimur macaru unu preotu cu 8 clase gimnăsiale, óre se mai poté si cogelă aici de alte interese, decătu de acelea de a avé unu preotu la inaltimea chiamării sele. Multumita lui Ddieu si bunul semtiu alu poporului nostru, ca cu tote machi-

natiunile in sinodulu parochialu din 24 Ianuarie a. c. s'a decretat u unanimitate, ca parochia remâne astă cum a clasificat o sinodulu protopopescu si-a înărtit o venerab. Consistoriu archid. de cl. I dă si pretinde dela concurrenti celu putinu 8 clase gimnăsiale.

Ca de incheiere spunem dlu Nanu ca de amenintările, cele face la finea respunsului seu, nu ne temem niciu, nici acumu nici după revederea, ce nioi promise densulu.

Georgiu Proca, Nicolau Ilie, Georg. Putinariu, Nicolau Borda, Bucur Aldica, toti membrii comitetului parochialu.

Raportu comercial.

Sabiul 10 Martiu n. Grâu 7 fl. 67 xr. frumos, 7 fl. 33 xr. mestecatu, 7 fl. 7 xr. cunital. infer.; secară 4 fl. 93 xr. pâna 4 fl. 67; orzu 3 fl. 67; ovesu 2 fl. 93 pâna 1 fl. 73 xr.; cuceruzu (porumbu) 3 fl. 87 xr.; cartofi 2 fl. 30 xr. galătă austriaca.

Făină buna 14 fl.; de franeze 12 fl.; de pâne alba 11 fl. pâne de casa 10 fl. maj'a.

Linte 24 xr., mazarea 24 xr., Fasolea 18 xr., malaiul 16 xr. cup'a.

Fenu legat 1 fl. 30, nelegat 1 fl. 10 xr., paie lungi 80 xr., secură 70 xr., maj'a.

Lemne de focu 8—10 fl. stang. austr.

Carnea de vita 22 cr. p., de porc 26 xr. Unsoreu 75 xr. pâna la 1 fl. cup'a.

Ara d' 11 Martiu. Grâu u n'a avutu cumpăratori multi de-sf venditori inca putieni; totu comerciul se pote dice ca a fostu moale. Cuceruzulu a trecutu cu 3 fl. 30—3 fl. 35 xr. maj'a vamale. Ovesulu a avutu cea mai buna cantare.

Budapest'a. 11 Martiu Comerciul de cereale a fostu mortu.

Tergu de lâna. Rducendu-se provisiunile tergulu nostru de lâna n'a avutu cautare mare nici de către indigeni, nici de către străini. Pâna acum s'a vendutu circa 4000 măji lâna. Preturiile au fostu pentru lâna buna tunsur'a prima (pentru panuri, postavuri si popteni) dela 190—114 fl., lâna de munte, tunsura de iernă si de veră 87—101 fl. Preturiile lânei preste totu suntu in favorea venditorilor.

Burs'a de Vien'a.

Din 1/13 Martie 1874.

Metalicele 5%	69	75
Imprumutul național 5% (argintu)	73	75
Imprumutul de statu din 1860 . . .	103	75
Actiuni de banca	970	—
Actiuni de creditu	233	75
London	111	50
Obligationi de desdaunare Unguresci	75	—
" " " Temisiorene	74	75
" " " Ardelenesci	73	50
" " " Croato-slavone	75	50
Argintu	105	35
Galbinu	—	—
Napoleonu d'auru (poli)	8	89

Concursu.

Pentru ocuparea unui postu de Capelanu, pre lângă cinsti'a sea betrânlul parochu Ioanu Verzea, in parochia de clas'a a II-a gr. or. din Cernatu in tractul protopopescu 1-in alu Brasovului, se eserie prin acăstă, cu concesiunea maritului Consistoriu archidicesanu, concursu cu terminu pâna la 25 Martie a. c.

Emolumentele impreunate cu mentionatul postu de Capelanu suntu : a patr'a parte din venitele parochiali si salariul de 250 fl. v. a. pentru care va avea capelanul a funcțiună si că invatatoriu alu scolei noastre de acolo.

Concurrentii au a tramite mie sub-

scrișul suplicile loru instruite in sensu „stat. org.“ si conformu dispositiunilor sinodului archidicesanu din 1873 pentru regularea parochielor § 16 p. c.

Concursu.

Cu permisiunea Prăvenerabilului Consistoriu archidicesanu de sub Nr. 1258/1873 pentru ocuparea vacantei parochia Lancremu, protopresiteratul Sabesiu sasescu, se eserie concursu pâna in 24 Martiu a. c., in care di va fi si candidati'a.

Emolumentele suntu :

1. 12 jngere portiune canonica.

2. Dela 154 famili cîte 2 ferdele cucoru in telen.

3. Dela 154 famili cîte o di de lucru (claca).

4. Si stol'a usuata ; cari venite, calculate in bani gata se urca cam la 650 fl. v. a. —

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si ascerne petitionile loru instruite cu unu :

a) Atestat u absolvirea gimnasiului superior si depus'a maturitate (Nr. cons. 151/1870 si 1253/1873).

b) Atestat u absolvirea studiilor teologice si despre esamenulu de calificare.

c) Atestat u servitile sele de pâna acum pâna la terminulu indicat la oficiul ppescu alu Sas-Sabesialui. —

Lancremu in 21 Februarie.

In contilegere cu dlu protopopu Ioanu Tipeia.

Comitetul parochialu.

(2-3)

Concursu.

Pentru ocuparea unui postu de Capelanu, pre lângă cinsti'a sea betrânlul parochu Ioanu Verzea, in parochia de clas'a a II-a gr. or. din Cernatu in tractul protopopescu 1-in alu Brasovului, se eserie prin acăstă, cu concesiunea maritului Consistoriu archidicesanu, concursu cu terminu pâna la 25 Martie a. c.

Emolumentele impreunate cu mentionatul postu de Capelanu suntu : a patr'a parte din venitele parochiali si salariul de 250 fl. v. a. pentru care va avea capelanul a functiună si că invatatoriu alu scolei noastre de acolo.

Concurrentii au a tramite mie sub-

scrișul suplicile loru instruite in sensu „stat. org.“ si conformu dispositiunilor sinodului archidicesanu din 1873 pentru regularea parochielor § 16 p. c.

Brasovu 18 Februarie 1874.

In contilegere cu comitetulu parochialu respectiv.

Iosifu Baracu, protopopu.

(2-3)

Nr. 25/1874.

Edictu.

Prin care Oprea Maniu Lungu din Poplac'a scaunulu Sabiuului de religiunea gr. res. carle de tempu indelungat u necredintia au parasit u legiuia lui socia Dobr'a Maniu Vladu totu din Poplac'a, fără de a se sci loculu sfârsei si petrecerei lui, se provoca, că in termen de unu anu dela datulu de fatia sa se infatiside inaintea forului matrimoniale subscrisu, pentru ca la din contra procesulu divorzialu intentat u asupra lui, se va otari amesurat u prescrizelor canonice si in absentia lui.

Sabiul 22 Fauru 1874.

Forul matrimoniale alu tractului protop. gr. res. alu Sabiuului I.

(1-3)

Vendiare de lemn si furnitura.

Depositu de cosciuguri (sicrie) de lemn si de metalu.